

Західноукраїнський національний університет
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин
ім. Б. Д. Гаврилишина
Кафедра іноземних мов
та інформаційно-комунікаційних технологій

WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
Bohdan Havrylyshyn Education
and Research Institute of International Relations
Department of Foreign Languages
and Information and Communication Technologies

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Співорганізатори:
Львівський національний університет
імені Івана Франка
“Асоціація вчителів англійської мови
“TESOL-Україна”

Університет Мармара (Туреччина)
Віденська вища педагогічна школа (Австрія)
Люблянська школа бізнесу (Словенія)
Академія WSB, Домброва Горніча (Польща)
Грузинсько-американський університет (Грузія)
Жешувський Університет (Польща)

In Partnership with:
Ivan Franko National University of Lviv
TESOL Ukraine Association
of English Language Teachers
Marmara University (Turkey)
The University College
of Teacher Education in Vienna (Austria)
Ljubljana School of Business (Slovenia)
WSB Academy, Dąbrowa Górnicza (Poland)
Georgian-American University (Georgia)
University of Rzeszow (Poland)

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної
науково-практичної конференції
«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФІЛОЛОГІЧНИХ
ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ:
ВІТЧИЗНЯНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР»

21 березня 2025 року

PROCEEDINGS
of the International Scientific
and Practical Conference
“CONTEMPORARY TRENDS IN PHILOLOGICAL
AND PEDAGOGICAL RESEARCH:
NATIONAL AND INTERNATIONAL DIMENSIONS”

MARCH 21st, 2025

Тернопіль, 2025 /Ternopil, 2025

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФІЛОЛОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕННЯХ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР»**
21 березня 2025 року

CONFERENCE PROCEEDINGS

**“CONTEMPORARY TRENDS IN PHILOLOGICAL AND PEDAGOGICAL
RESEARCH: NATIONAL AND INTERNATIONAL DIMENSIONS”**
MARCH 21st, 2025

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут міжнародних відносин

ім. Б. Д. Гаврилишина

Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

Співорганізатори:

Львівський національний університет імені Івана Франка

“Асоціація вчителів англійської мови “TESOL-Україна”

Університет Мармара (Туреччина)

Віденська вища педагогічна школа (Австрія)

Люблянська школа бізнесу (Словенія)

Академія WSB, Домброва Горніча (Польща)

Грузинсько-американський університет (Грузія)

Жешувський Університет (Польща)

WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY

Bohdan Havrylyshyn Education and Research Institute of International Relations

Department of Foreign Languages and Information and Communication Technologies

In Partnership with:

Ivan Franko National University of Lviv

TESOL Ukraine Association of English Language Teachers

Marmara University (Turkey)

The University College of Teacher Education in Vienna (Austria)

Ljubljana School of Business (Slovenia)

WSB Academy, Dąbrowa Górnicza (Poland)

Georgian-American University (Georgia)

University of Rzeszow (Poland)

Тернопіль, 2025 /Ternopil, 2025

Рецензенти:

Ольга КОСОВИЧ, д-р філол. наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Ярослава ГНЄЗДІЛОВА, д-р філол. наук, професор, декан факультету германської філології і перекладу Київського національного лінгвістичного університету

Редакційна колегія:

Людмила Крайняк, канд. філол. наук, доцент

Світлана Рибачок, канд. філол. наук, доцент

Людмила Морозовська, канд. філол. наук, доцент

Відповідальна за випуск – **Людмила Крайняк**, канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Західноукраїнського національного університету

*Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради Західноукраїнського національного університету,
протокол № 6 від 26 березня 2025 р.*

Сучасні тенденції у філологічних та педагогічних дослідженнях: вітчизняний і міжнародний вимір: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 21 березня 2025р, ЗУНУ, Тернопіль. 296 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції у філологічних та педагогічних дослідженнях: вітчизняний і міжнародний вимір», в яких висвітлюються філологічні та педагогічні проблеми сучасності, аналізуються результати теоретичних та прикладних досліджень у сфері лінгвістики, літературознавства, міжкультурної комунікації, перекладознавства та методики викладання іноземних мов.

Для аспірантів, науковців, викладачів гуманітарного циклу дисциплін, а також студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

За зміст наукових праць та достовірність наведених фактологічних і статистичних матеріалів відповідальність несуть автори публікацій. У збірнику зберігається стилістика та орфографія авторів матеріалів.

ISBN 978–966–654–775–3

THE EXPRESSIVE FUNCTION OF SYNTACTIC STYLISTIC DEVICES IN JOURNALISTIC TEXTS	47
---	----

OLGA KOSOVYCH

EVOLVING ENGLISH: LEXICAL AND SEMANTIC SHIFTS IN DIGITAL COMMUNICATION	49
---	----

VASYL LOPUSHANSKYI

TERM-FORMATION TYPES OF ENGLISH DENTISTRY- IMPLANTOLOGY TERMS	51
--	----

NATALIYA SIRA

IDENTIFICATION OF SURZHUK ELEMENTS WITH THE INSTRUMENTS OF R PROGRAMMING LANGUAGE.....	52
---	----

ZORIANA SUSHKO, YANA LEVYTSKA

PROSODIC ORGANIZATION OF ENGLISH POLITICAL DISCOURSE	55
--	----

AREA 2. TRANSLATION STUDIES / СЕКЦІЯ 2.

ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО.....	58
-------------------------------	-----------

ОЛЬГА БОДНАР

ВАЖЛИВІСТЬ РОЗВИТКУ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	58
--	----

ОЛЕКСАНДРА ДУДА, СЕРГІЙ ДУДА

АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ ПЕРЕКЛАД ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ СКОРОЧЕНЬ В ГАЛУЗІ РАДІОТЕХНІКИ.....	61
--	----

ЛЮДМИЛА ЗАГОРОДНЯ

ГРАМАТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВЕРБАЛІЗАЦІЇ ТА НОМІНАЛІЗАЦІЇ В АНГЛО-УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИХ ТЕКСТІВ.....	63
---	----

ВІКТОР КОНКУЛЬОВСЬКИЙ, ГАЛИНА ЧУМАК

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ СЛЕНГУ В АУДІОВІЗУАЛЬНОМУ ПЕРЕКЛАДІ.....	65
---	----

ІГОР КРІЛЬ, СОФІЯ ПАНЧИШИН

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ У ВІДТВОРЕННІ АНГЛОМОВНОГО ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ	68
--	----

АННА ПАНЬКОВА

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ КУЛЬТУРНО МАРКОВАНОЇ ЛЕКСИКИ.....	71
--	----

АЛІНА СНІГУР

СТРАТЕГІЇ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОГО ЮРИДИЧНОГО ДИСКУРСУ	73
---	----

СВІТЛАНА ХОМА

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ В АНГЛО- УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ	76
--	----

СВІТЛАНА ХОМА

**Науковий керівник:
ЛЮДМИЛА ЗАГОРОДНЯ**

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ЛЮДИНИ В АНГЛО- УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Фразеологічні одиниці як один із найяскравіших елементів мовної системи, відіграють ключову роль у передачі емоційного стану людини. Емоції як психічні стани, що формуються в процесі життєдіяльності індивіда, визначають рівень інформаційно-енергетичного обміну та впливають на спрямованість поведінки. Проблема класифікації емоцій залишається предметом наукових дискусій протягом століть [2, с. 103].

Емоція розглядається як психологічний феномен, що мотивує, організовує та спрямовує сприйняття, мислення та дії людини. Вона виконує регулятивну функцію, фільтруючи та структуруючи інформацію, яку отримує індивід. Фразеологізми, як мовні одиниці, містять у собі символи та стереотипи свідомості, що відображають лінгвокультурологічний код нації. Вони інтегрують історичний досвід, релігійні уявлення, народну мудрість та моральні цінності, що становлять основу національної культури.

Фразеологізми є важливим елементом національно-культурної специфіки мови, оскільки вони відображають унікальність мовного світогляду. Вони можуть бути класифіковані за типом емоцій, які виражають: позитивні (радість, задоволення, здивування) та негативні (тривога, страх, гнів, байдужість). Наприклад:

- Фразеологізми, що виражають радість: *Jump for joy* – «стрибати від радості»;
- Фразеологізми, що передають смуток: *Heart is breaking* – «душа розривається»;
- Фразеологізми, що виражають страх: *Push the panic button* – «втрачати самовладання» [1];
- Фразеологізми, що передають здивування: *A bolt from the blue* – «грім серед ясного неба»;
- Фразеологізми, що виражають закоханість: *Be head over heels* – «закохатися по вуха» [5].

Питання вербалізації емоцій завжди привертало увагу психологів та лінгвістів, оскільки емоції є невід'ємною частиною людського досвіду та комунікації. Емоції не лише впливають на поведінку, але й формують мовну картину світу. Емоції є необхідними для виживання та соціальної адаптації,

оскільки вони дозволяють людині реагувати на зовнішні подразники та взаємодіяти з оточенням.

У англійській мові існує велика кількість фразеологізмів, що виражають позитивні емоції, такі як щастя, радість, любов, надія та задоволення. Зокрема, фразеологізми, що передають задоволення, часто пов'язані з природними феноменами, такими як явища природи, тварини, рослини та інші елементи природного середовища. Наприклад:

- 1) *Sitting at the top of a cloud* – «перебувати на вершині хмари»;
- 2) *On Cloud Nine* – «бути на сьомому небі»;
- 3) *Float on a cloud* – «поринати у хмари»;
- 4) *Jump over the moon* – «стрибати від щастя»;
- 5) *Be full of the joys of spring* – «бути сповненим радості»;
- 6) *On the top of the world* – «бути на вершині світу»;
- 7) *Flying high* – «летіти високо»;
- 8) *Go through the roof* – «бути в екстазі»;
- 9) *Ride high* – «бути на хвилі успіху»;
- 10) *Walk on air* – «ходити по повітрю»;
- 11) *Be as high as a kite* – «бути в ейфорії»;
- 12) *(To be) in high spirits* – «бути в гарному настрої» [4, с. 10].

Аналіз цих фразеологізмів дозволяє зробити висновок, що задоволення часто асоціюється з підняттям у висоту, що може символізувати прагнення до ідеалів або духовного піднесення. Це підкреслює зв'язок між емоційним станом та культурними уявленнями про щастя.

Переклад фразеологізмів українською мовою потребує врахування їхньої специфіки та культурного контексту. Науковці виділяють два основні підходи до перекладу фразеологічних одиниць: фразеологічний та нефразеологічний. Фразеологічний підхід передбачає використання еквівалентів або аналогів у мові перекладу. Нефразеологічний підхід включає калькування, описовий переклад та контекстуальну заміну [3, с. 47].

Фразеологічний переклад вважається оптимальним, оскільки він дозволяє зберегти образність та експресивність вихідного виразу. Калькування може бути ефективним, якщо перекладений фразеологізм легко інтегрується в українську мову та не сприймається як штучний. Описовий переклад використовується у випадках, коли неможливо знайти відповідний фразеологізм, і зміст одиниці передається через вільне словосполучення.

Таким чином, фразеологізми, що виражають емоційні стани, відображають не лише мовну специфіку, а й культурні особливості мовного колективу. Вибір способу їхнього відтворення в перекладі залежить від характеру фразеологічної одиниці та її функцій у тексті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баранцев, К. Т. (2005). *Англо-український фразеологічний словник*. Київ: Товариство «Знання».

2. Василюк, І. М. (2004). Фразеологізми як одиниці міжмовної комунікації (проблеми перекладу). *Вісник Житомирського державного університету ім. І. Франка*, 17, 102–103.
3. Нагорна, М. (2014). Основні шляхи перекладу фразеологізмів українською мовою. *Наука. Освіта. Молодь*, 2, 47–48.
4. Панасенко, С. В. (2019). Фразеологізми на позначення задоволення в англійській мові. *Збірник студентських наукових праць «STUDIA PHILOLOGICA»*, 2, 10–11.
5. Навчальні матеріали онлайн. Класифікація фразеологізмів. URL: http://pidruchniki.com/1016031648103/dokumentoznavstvo/klasifikatsiya_frazeologizmiv

**OLHA HYRYLA,
LIUBOV YURCHAK**

WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY, TERNOPIL

LINGUISTIC AND CULTURAL BARRIERS IN TRANSLATION

Translation plays a crucial role in facilitating communication between different cultures and languages. However, linguistic and cultural barriers pose significant challenges that can impact the accuracy and effectiveness of translated content. This report explores the key linguistic and cultural obstacles in translation, their implications, and strategies to overcome these challenges.

Linguistic differences between source and target languages create various challenges for translators. These barriers include: structural differences, idiomatic expressions, lexical gaps, ambiguity and polysemy. Languages have distinct grammatical structures, which can lead to difficulties in conveying the exact meaning of a sentence. For example, English follows a Subject-Verb-Object (SVO) order, while Japanese follows a Subject-Object-Verb (SOV) structure (Baker, 2011). Idioms and colloquialisms often do not have direct equivalents in other languages. Translators must find ways to convey the intended meaning rather than translating word for word (Nida & Taber, 1982). Some words or concepts exist in one language but not in another. For example, the German word "Schadenfreude" has no direct English equivalent, requiring paraphrasing to capture its meaning (Munday, 2016). Words with multiple meanings create ambiguity in translation. Without proper context, a translator may choose an incorrect interpretation, altering the message (Hatim & Mason, 1997).

Cultural differences influence how language is used and understood, making cultural adaptation a vital aspect of translation. The main cultural barriers include cultural-specific concepts, taboos and sensitivities, historical and social contexts, non-verbal communication. Some concepts are deeply rooted in a particular culture and may not have an equivalent in another. For example, honorifics in Japanese express social hierarchy, but English lacks direct equivalents (Venuti, 2008). Certain words or expressions may be offensive in one culture but acceptable in another. Translators must be aware of cultural sensitivities to avoid miscommunication